

Bibliotekernes krise

-situationen for Rudersdal bibliotek

Ole Münster

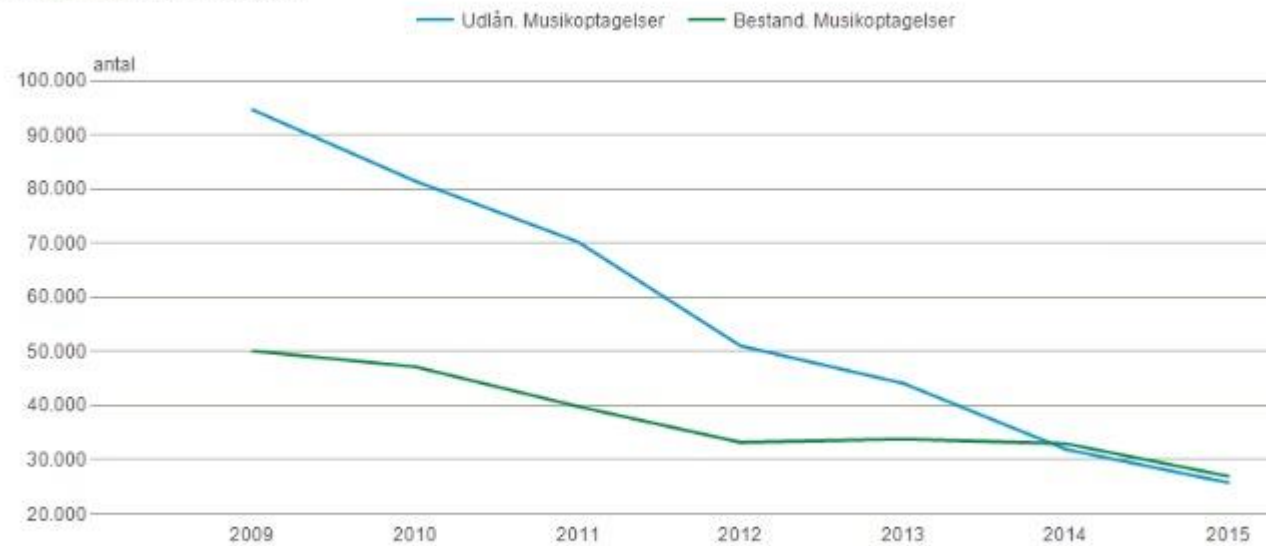
Baggrund

- ▶ Øverste administrative chef i Det Ethiske Råd, Dansk Psykologforening, Dyrenes Beskyttelse, Haveselskabet
- ▶ Medstifter FrivilligDanmark
- ▶ Udredninger om biblioteker for Kulturstyrelsen, en kommune og et bibliotek
- ▶ ”Bibliotekernes krise- vejen til en ny lokal kulturpolitik”
- ▶ Skrevet kronikker og givet en lang række interviews i anledning af bogen
- ▶ Forfatter til 12 bøger

Udlån CD'er

Folkebibliotekernes nøgletal

Område: Rudersdal | Nøgletal:

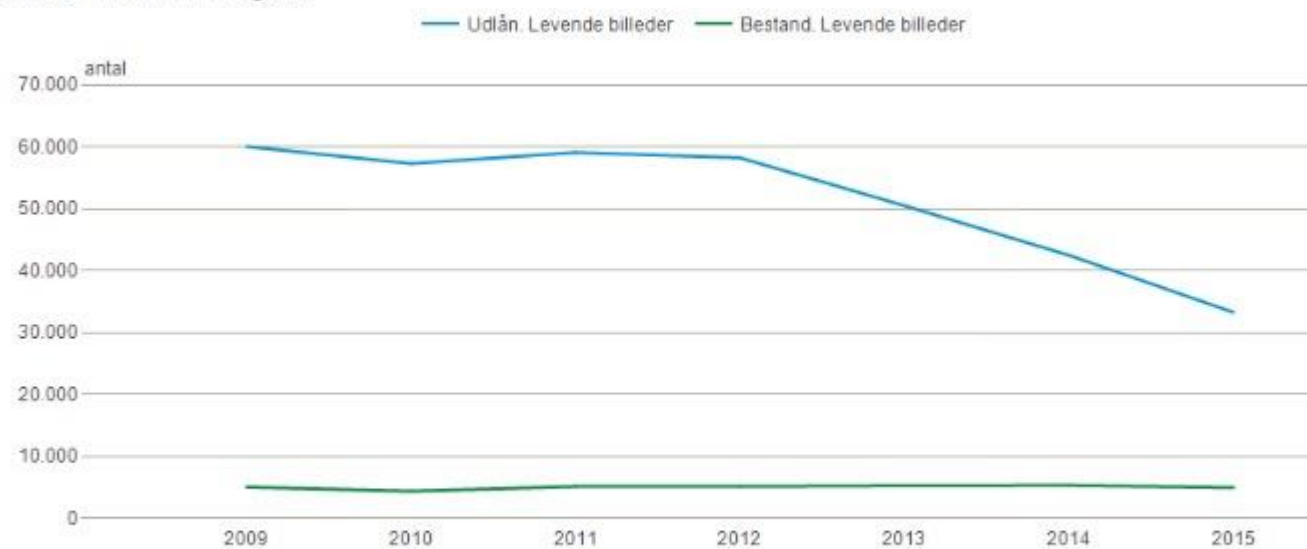

Kilde: Danmarks Statistik

Udlån DVD'er

Folkebibliotekernes nøgletal

Område: Rudersdal | Nøgletal:

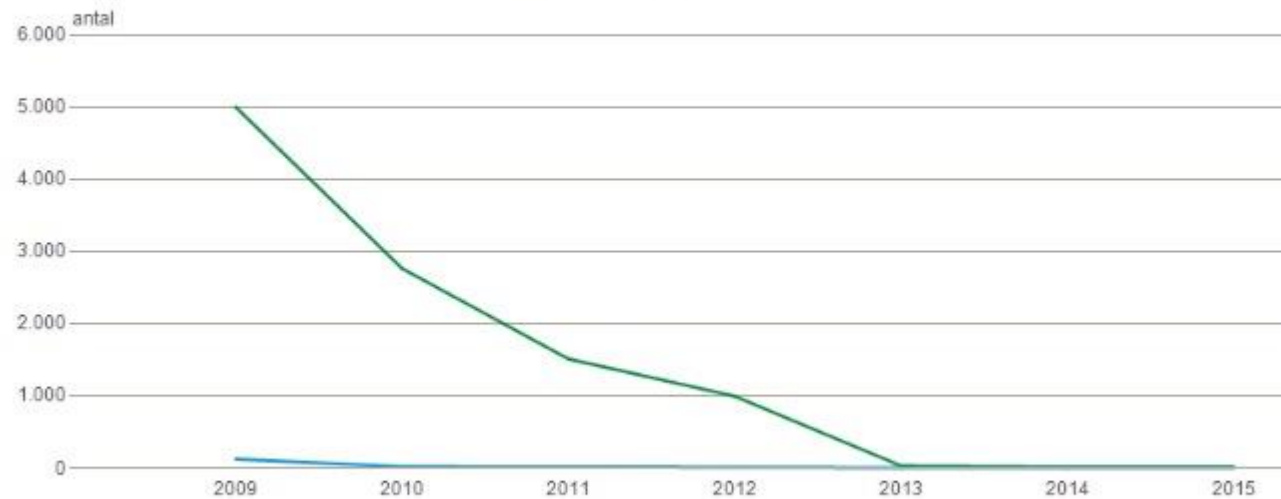
Kilde: Danmarks Statistik

Udlån fysiske lydbøger

Folkebibliotekernes fysiske materiale

Materialetype: **Lydbøger (analoge)** | Opgørelse: **Udlån** | Område: **Rudersdal** | Samling:

— Børnesamling — Voksen samling

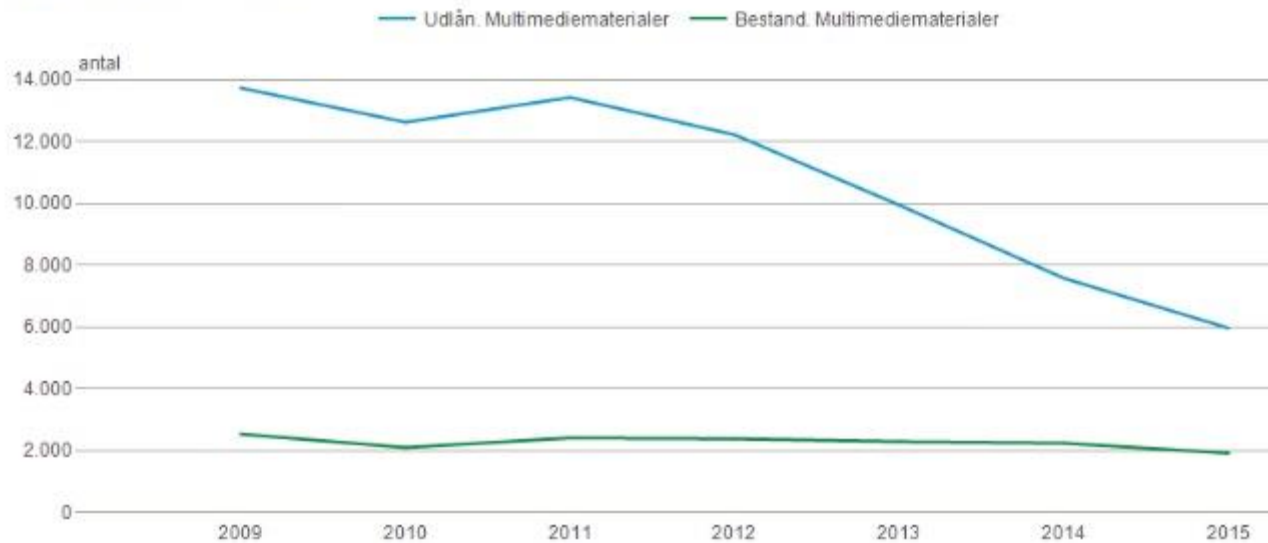

Kilde: Danmarks Statistik

Udlån multimediematerialer

Folkebibliotekernes nøgletal

Område: Rudersdal | Nøgletal:

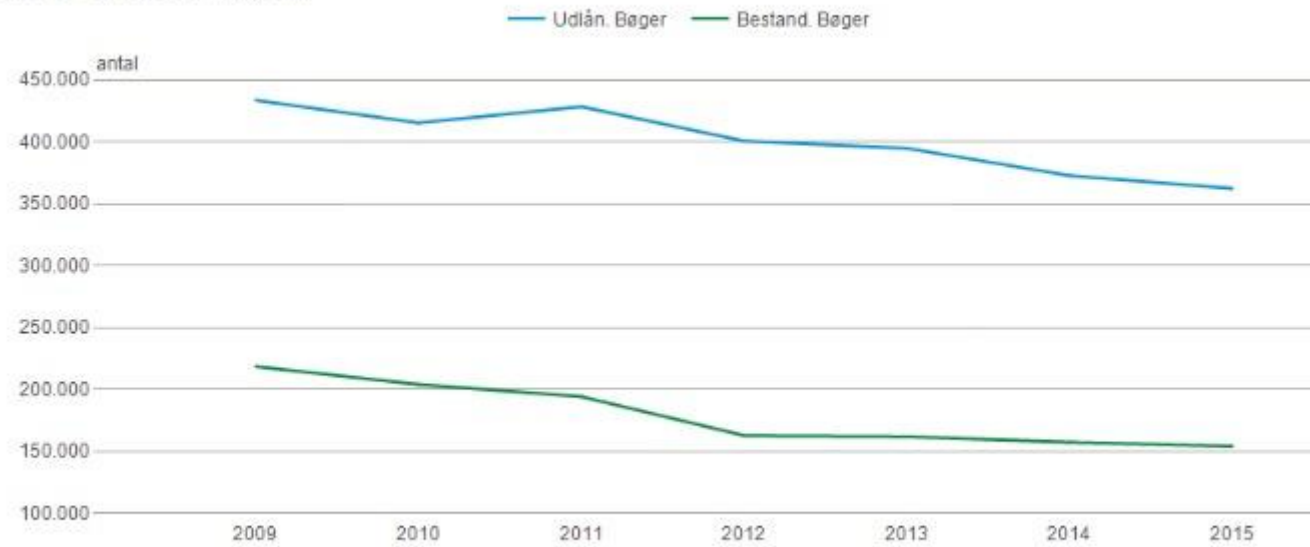

Kilde: Danmarks Statistik

Udlån bøger

Folkebibliotekernes nøgletal

Område: Rudersdal | Nøgletal:

Kilde: Danmarks Statistik

Rudersdals fysiske udlån fordelt på materialer 2015 og 2009

Musikoptagelser	25.775	94.692
Levende billeder	33.249	60.060
Multimediematerialer	5.959	13.738
Lydbøger	11.230	21.931
Bøger	362.374	433.700
Danmarks Statistik		

Udfordringer for Ruderdals biblioteker

- ▶ Løbet er kørt for fysiske udlån af musik og lydbøger. Filmen og multimediematerialer følger lige efter.
- ▶ Hvad er et bibliotek, når det ikke har de fysiske materialer som omdrejningspunkt?
- ▶ Hvilken faglighed har bibliotekarerne, når de ikke skal indkøbe, pleje og forestå den daglige rådgivning af lånerne?
- ▶ Hvad skal man stille op med al pladsen i bibliotekerne?
- ▶ Hvordan formidler man uden samlingerne?
- ▶ Hvad er bibliotekernes DNA uden samlingerne?

Udfordringer bøger

- ▶ Udlånet af bøger er halveret på 15 år.
- ▶ Det er i sig selv et problem, at faldet i udlånet er næsten konstant - stort.
- ▶ Svært at spå om fremtiden, men man skal i hvert fald forberede sig på den situation, at der på sigt ikke er grundlag for at udlåne bøger.

- ▶ Musik, film, multimediematerialer og de fysiske lydbøger er et forvarsel for bibliotekerne.

Et afpillet digitalt bibliotek

Digitale tilbud på biblioteket

Musikoptagelser	Ingen tilbud
Levende billeder	Et smalt tilbud
Multimediematerialer	Ingen tilbud
Lydbøger	eReolen (uafklaret status)
Bøger	eReolen (uafklaret status)

- Bibliotekerne har eReolen, men her er der nogle klare udfordringer, fordi der er veletablerede konkurrenter: Mofibo, Politiken Streaming m.fl.
- Når forbruget flytter over på nettet, så flytter formidlingen med. Det bliver derfor svært for de fysiske bibliotek.

Adgang til viden

- ▶ Google, andre søgemaskiner og udviklingen af nettet i det hele taget har reduceret forespørgslerne på biblioteket markant
- ▶ Kunstig intelligens vil overflødiggøre 40 % af alle arbejdsfunktioner i Danmark (med kendt teknologi). Bibliotekarernes informationssøgning vil være en af funktionerne.

Bibliotekets udfordringer

- ▶ Loven siger, at bibliotekerne skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet med afsæt i samlingerne
- ▶ Biblioteket bliver nødt til at finde frem til kernen i sine kompetencer og finde ud af hvilken rolle, bibliotekerne skal have i forhold til den traditionelle folkeoplysning og de kompetencegivende uddannelser
- ▶ Biblioteket bliver nødt til at finde ud af, på hvilken måde man skal udøve sin kulturelle aktivitet i samspil med de øvrige kulturinstitutioner i kommunen (fordobling af antallet af arrangementer på 4 år)

Ingen frivillige på bibliotekerne

- ▶ Der må skabes en langt stærkere forankring, hvor borgerne er med til udvikle, planlægge og udføre aktiviteterne (ex. Gilleleje Kulturhavn)

Ingen strategi

- ▶ Seneste nationale strategi stammer fra 2010 (Folkebibliotekerne i videnssamfundet) før streaming.
- ▶ Seneste bibliotekspolitik i Rudersdal er fra 2010.
- ▶ Biblioteket rutter ikke med den dramatiske udvikling på hjemmesiden - faktisk står der intet om den. Jeg har selv måttet finde statistikken frem.
- ▶ Kulturministeren besluttet, at der skal udarbejdes en national strategi om bibliotekerne, men det burde omfatte hele folkeoplysnings- og kulturområdet.

Råd til udviklingen af bibliotekerne

- ▶ Erkend at situationen er alvorlig
- ▶ Få udviklet en national strategi som grundlag for de kommunale strategier
- ▶ Gå fra stand alone indsats til en samlet udviklingsstrategi
- ▶ Identificer bibliotekernes styrker i forhold til:
  - ▶ Den øvrige kultursektor og definer kulturel profil
  - ▶ De kompetencegivende uddannelser og den øvrige folkeoplysning og definer læringsindsats
- ▶ Aktiv inddragelse af borgerne som i den øvrige kultursektor
- ▶ Udvikle nye organisationsformer
- ▶ Fusioner med andre kulturinstitutioner og kultursektoren i øvrigt
- ▶ Hvis man venter, forpasser man nogle store muligheder

Husk at i aldrig har hørt så meget musik, set så mange film og læst så mange bøger